

Sivistystoimialan talouden toteuma 1-9/2023

Sivla 26.10.2023 § 115
1535/02.02.02/2023

Valmistelijat: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen puh. 0400 542 062, varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen puh. 040 507 9571 ja tulosaluejohtajat

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti (Khall 12.12.2022 § 374) lautakuntien tulee seurata toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä tunnuslukujen toteutumista neljännesvuosittain talousarviovuoden aikana. Vertailu suoritetaan talousarvion tulosalueen tavoitteisiin ja suoritteisiin nähden.

Toteumavertailun lukuihin sisältyvät tulot ja menot syyskuun lopun tilanteessa siinä määrin kuin syyskuun kustannukset ovat kirjanpitoon siirtyneet. Tasaisen kertymän mukaan toteuma syyskuun lopussa voi olla enintään noin 75 %. Todellisuudessa toteumaprosentti tulee olla jonkin verran alle tasaisen kertymän, koska sivistystoimiala toimii pääsääntöisesti lukuvuosiperusteisesti ja sekä menot että tulot kertyvät epätasaisesti vuoden aikana.

Toimintatuotot kirjanpitolistan mukaan koko toimialan osalta ovat syyskuun lopussa 86 %, toimintakulut 73 % ja toimintakate 72 %. Raportti talouden toteumasta on otettu 16.10.2023. Toteumassa huomioitava, että kirjanpito syyskuun osalta on vielä kesken.

Pykälässä olevat taulukot on otettu Opiferuksesta, missä talouden toteuma on 1-9 kuukautta.

Sivistystoimiala

Hallinto

Hallinnon osalta toteuma suunnitellun mukainen. Toteumaprosentti hieman alle tasaisen kertymän, 67 %. Alku syksyn toimintaa sekä hallinnossa että koko toimialalla on sävyttänyt talousarvion 2024 ja talousohjelman 2024 – 2027 valmistelu.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toimintakate 73 % alittaa tasaisen kertymän. Kustannuksista puuttuu muutaman päiväkodin osalta syyskuun ateriat, mutta ne eivät nosta toimintakatetta merkittävästi.

Toimintatuotoissa toteuma on 86 %. Hanke-avustuksia saatiin keväällä arvoitua vähemmän. Hankkeiden jaksotuksesta johtuen saatuja hankeavustuksia siirtyy vuodelle 2024. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja kertynee hieman arvoitua enemmän. Henkilöstökulujen osalta toteuma on 76 %, mikä on hieman yli tasaisen kertymän.

Palvelujen ostoissa toteuma on 68 %. Tämä on alle tasaisen kertymän, mutta syyskuun osalta puuttuu vielä osin aterioiden kustannuksia ja asiakaspalvelujen laskutuksia. Perheille maksettavien avustusten toteuma on 68 %, mikä on alle tasaisen kertymän. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat toteutuneet 63 %. Loppuvuoden aikana tehdään vain välttämättömät hankinnat konsernipalvelujohtajan ohjeiden mukaisesti.

Perusopetus

Perusopetuksen toimintakate 72 % alittaa tasaisen kertymän. Kustannuksista kuitenkin puuttuu syyskuun ateriat. Laatu- ja tasa-arvohankkeen osalta on tapahtunut 76 774 euron ylitys, mitä ei voida korjata siirtämällä toisesta hankkeesta määrärahaa. Talousarvioon esitetään muutosta niin, että ylityksestä puolet (38 387 euroa) voidaan kattaa perusopetuksesta ja loput (38 387 euroa) lukiokoulutuksen tulosalueen käyttötaloudesta.

Toimintatuotoissa toteuma on 95 %. Hankkeiden jaksotuksesta johtuen osa avustustuotoista siirretään vuodelle 2025. Henkilöstökustannusten osalta toteuma on 75 %. Vakinaisen henkilöstön osalta on alle tasaisen kertymän (69 %) mutta määräaikaisen henkilöstön osalta ylitys on merkittävä, toteuman ollessa 109 %. Ylitys johtuu osittain siitä, että auki olleet luokanopettajat virat on täytetty lukuvuodeksi 2023-2024 määräaikaisina, mutta osittain myös sijaisten käytön ennakoitua suuremmasta määrästä.

Palvelujen ostoissa toteuma on 68 %. Tämä on alle tasaisen kertymän mutta syyskuun aterioiden puuttumisen lisäksi esimerkiksi asiakaspalvelujen laskutus painottuu loppuvuoteen.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa toteuma on 87 %. Tämä johtuu siitä, että oppimateriaalit on pääasiassa hankittu jo koko lukuvuodeksi 2023-2024.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen toimintakate 70 % on alle tasaisen kertymän. Toimintatuotot ovat ylittyneet merkittävästi, toteuman ollessa 125 %. Tämä johtuu hankkeiden jaksotuksesta vuodelle 2024 ja siitä, että Erasmus+ ohjelmaan mukaan pääsy ei ollut tiedossa tämän vuoden talousarviota laadittaessa.

Henkilöstökustannuksissa toteuma on 73 % mikä vastaa koko vuoden tasaista kertymää. Palvelujen ostoissa toteuma on 65 %, kustannukset koostuvat enimmäkseen aterioiden, puhtaanapidosta, Erasmus+-matkoista ja urheiluvalmennuksesta. Syyslukukauden urheiluvalmennuksen kustannuksia ei ole vielä laskutettu. Muut toimintakulut koostuvat laitevuokrista ja sisäisistä huoneistojen vuokrista toteuman ollessa 73 %.

Elämänlaatu- ja palvelut

Elämänlaatupalveluiden toimintakate 74 % alittaa tasaisen kertymän (75 %). Toimintakuluissa aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinta 78 % ylittää tasaisen kertymän. Kirjallisuuhankintoja on tehty tähän mennessä tasaista kertymää enemmän. Sähkö on maksanut ennakoitua enemmän. Muiden kulujen maltillisempi kertymä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintaan nähden tasoittaa kaikkien toimintakulujen tilanteen alle tasaisen kertymän (72 %). Toimintatuottojen vähäisyydessä (kertymä 64 %) näkyy se, että opistojen meneillään olevan lukuvuoden laskutus ei ollut vielä alkanut syyskuun lopussa.

Kirjastopalvelut

Toimintakate on 76 %. Tuotot ovat olleet tähän mennessä vuotta tasaista kertymää pienempiä. Toimintakuluissa (76 %) mennään yli tasaisen kertymän kaikissa muissa menojen pääluokissa kuin vuokrissa. Kirjallisuuhankintoja on tehty tähän mennessä tasaista kertymää enemmän, merkittävimpana syynä se, että suurin osa kirjaston lehtitilauksista maksetaan vuoden alussa. Koko vuodelle varattu summa ollaan ylitetty mm. polttoaineostoissa.

Elokuussa kirjastoauto Severuksen reittiakataulua päivitettiin, koska toukokuussa käynnistynyt Jämsänkosken omatoimikirjasto muutti taajaman kirjastopalvelun tarjontaa. Syyskuun alussa pääkirjaston arki-iltoihin maanantaista torstaihin palautettiin omatoimiaika.

Opistopalvelut

Opistopalveluiden toimintakate on syyskuun lopussa 83 %. Opistojen suurin menoerä on palkkakustannukset. Ne ovat toteutuneet arvioidusti. Työväenopiston kurssimaksujen ja musiikkiopiston syyslukukauden opintomaksujen laskutus ei ole alkanut vielä syyskuussa, joten tulojen lopullinen kertymä näkyy vasta loppuvuoden talouden toteumassa. Tulojen arvioidaan kertyvän arvioidusti, koska molempien opistojen opiskelijamäärä on lähes tavoitteen mukainen – työväenopisto n. 1 700 opiskelijaa ja musiikkiopisto 361 (TA2023 arvio 370).

Jämsän työväenopiston järjestämä suomen kielen ja kotoutumisen koulutus nuorille maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille on jatkunut elokuussa. Elokuussa ryhmässä oli 25 opiskelijaa. Heistä osa siirtyy lokakuussa Gradialle tutkintoon valmentavaan koulutukseen. Elokuussa 2023 opinnot aloittaneet opiskelijat jatkavat koulutusta elokuuhun 2024 asti. Valtio korvaa opetukseen käytettävät kustannukset takautuvasti kokonaisuudessaan.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelujen toimintakate on 64 %. Toimintatuottojen toteumaprosentti on 75 %. Toimintatuottojen osalta arvioidaan yllettävän koko vuoden tavoitteeseen vaikka kaikissa muissa pääluokissa avustuksia lukuunottamatta ollaan jäljessä tasaisen kertymän.

Toimintakulut ovat alle tasaisen kertymän 67 %. Avustusten toteuma on eniten alle tasaisen kertymän 52 %. Tämä johtuu avustushakemusten ja -maksatusten painottumisesta loppuvuoteen.

Uimahalli avautui 21.8.2023. Ensimmäisten viikkojen aikana järjestettiin lasten uimakouluja. Uimahalli oli suljettu laitevian vuoksi 4.-10.9.2023. Uimahallin kävijämäärä 1-9/2023 oli 44 768. Koko vuodelle asetettu kävijämäärätavoite 55 000 asiakasta tullaan ylittämään energiansäästökampanjan aikaisen suuren kävijämäärän johdosta huolimatta ennakoimattomasta viikon sulkuajasta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

26 § Lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta, kohta 4 sopimuksista ja niiden valmistelusta, riskiarvioinnista, raportoinnista ja valvonnasta, kaikesta alaisestaan toiminnasta, olipa se säädetty erityislainsäädännön tai yleislain nojalla päättäminen
Khall 12.12.2022 § 374 Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta

1. hyväksyy talouden toteuman 1-9/2023 ja esittää sitä kaupunginhallitukselle hyväksymistä varten.
2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle seuraavaa talousarviomuutosta: Lukion tulosalueelta siirretään perusopetuksen tulosalueelle 38 387 euroa kattamaan laatu- ja tasa-arvohankkeen ylitystä.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.